

Գաղափարացի համարատա Զար-
գացիկի վե ճամաա իրբեոսի կիւն-
իբր քապ օրումուր 177.
Ահեհիկի պուրա իբին բեշին 60
Այր արբը 35
Ահեհիկի բեշին քաշրա իբին 85
Այր արբը 45
Բօքա իսիբի պիգի աշխտիբ.
90 դրոշյուգ բօքա բուրո 80
դրոշա գապոյ օրումուր.
45 կիւնիբ Եիսիս 60 բր. տրբ.

ՄԵԶՄՈՒՄԻ

30 րարս

ՄԷՊԱՐ

30 րարս

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand Rue de Pera 65

Ղազէթեան միւթէալիզ խուսուսթ իլին Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օրն՝ իտարէխանէ՝ Պէյոզլունտա ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 3 Փետրվար

ԱՆԱՆԱՆՈՐ ԱՆՁ ՄԻ
ԵՒ ԻՆՐ ՄԻ ԳՐԱԹԻՒՆԻ

Ա.

Որովհետեւ մեր համադրի եղ-
բարց մէջ գրեթէ եղական համբա-
մը կը վայելէ Պ. Դ. Ֆ. Իրբեւ գրա-
գէտ և իրբեւ համոզեալ քրիստոն-
եայ, մեծ հետաքրքրութեամբ փու-
թացի ընթերցող «Բնօր» Գրուածոց
Հաւաքածոյի (7) մը մէջ հատուած մը
որ կը կրէր յիշեալ հեղինակին ստու-
րագրութիւնը։ Գուն ուրեք յուսա-
խաբութիւն մը եղած է աւելի դառն...
Ինչ սխալներ, ինչ անհեղեղ մտա-
ծութիւններ, անարժան ոչ միայն ա-
ռաջնակարգ գրչի մը, այլ և ամե-
նայտին խորհողին։

Երկրն է Ման Վիկտոր Հիլոյի։
Անն անգամ որ խօսած են մարդիկ
այս տարբերակ անձնաւորութեան
վրայ՝ առանց հակառակ և անհրաժեշտ
զանազանութիւն մ'ընելու, անճշ-
գութեանց, վրիպանաց, սուտերու
ընթաց մը եւեթ յաջորդած են ար-
տագրելու Հոս դերականց, անման,
գրեթէ գերմարդկային էակ մ'է վ.
Իվո, հոն ծայրայեղ, անսանձ ու ան-
սրամբան երեւակայող մ'է լոկ.
Հոս առաքեալ մ'է, մարգարէ մ'է,
մարդկութեան ամենէն ազնիւ և ա-
մենէն մեծահասնար բարեբարն է
այն, այլուր հարաւոր, ինքնահաւան,
անպառ, անձնապաշտ ողի մ'է, մին
այն չարաշուք ողիներէն որք կը ծը-
նին յաւէտ ի յաւելումն մարդկային
ազգի ազեպից և թշուառութեանց։

Վ. Իվոյի մէջ երկու մարդ պէտք
է նկատել Բրիստոնայ-մարդը և հա-
կախիստնեական-մարդը։ Իւր քը-
նարին ամենէն սրտայոյլ շնորհին,
ամենէն վաւեր երկերն ինչպէս և իւր
կենաց ամենէն պարկեշտ ու առա-
քինի գործերն կը պարտինք քրիս-
տոնեայ-իւկոյին։ Իւր ամենէն անարգ
ու անխմտ էջերն ինչպէս և իւր -
մանաւանդ վերջին ամաց - ամենէն
վատ, ամթալի, զրուելի արարքնե-
լը կը պատկանին հակաքրիստոնէա-
կան-իւկոյին։ Ինչ անհուն տարբե-
րութիւն արդարեւ Մովսէս ի վերայ
Նեղոսիի, Ադամ Վալենցուկի,

Ողորմութեամբ, Մարտիրոս Մանկան
երգչին և Սոսկալի Տարոյի Գերագոյն
գրորդեան հեղինակին միջեւ։

Բայց ինչ հարկ այսպիսի զանա-
զանութեանց, ինչ աւելորդ յոգնու-
թիւն, կ'ըսեն ոմանք, և եթէ չեն
ըսեր՝ կը խորհին անշուշտ, առանց
յիշելու թէ ընտիր գրուածի մ'ա-
ռաջին պայմանն է ճշմարտութիւնն,
ոչ միայն բարոյականի, այլ նոյն իսկ
գեղարդիտեման տեսակէտով։ Եր-
կելովք է որ Գաւախաներու դէմ
ունեցած մեր ատեղութեան մէջ ու-
տից կոխան չլինին իսպառ նաեւ ամե-
նէն հաստատուն սկզբունքներն և ամե-
նէն հիմնական կանոններն։ Le vrai
seul est aimable, (ճշմարտն է միայն
սիրելի) կ'ըսէր ուղղամիտ Պաւլոս։

Եւ եթէ կայ բան մը որ բացար-
ձակապէս կը պակսի այս ներքոյին
մէջ, ճշմարտութիւնն է այն։ Նոյն
իսկ երբ կը գտնուի մեծ քերթողին
իրապէս անթխտի ձիւրքերն, այն-
պիսի բառեր ու բացատրութիւններ
ունի որ մարդ աւելի կը կարծէ լը-
սել բանդադուշող մանուկ մը քան
հասուն գրագէտ մը, և - ամենէն
աւելի ներողամտութեամբ դատելով -
չափազանցութիւններ կան որք ծաղ-
րելի ըլլալու աստիճան անպատշաճ
են։ Թող տարակարծիք լինի մեզ և -
թէ կը համարձակի՝ ճաշակաւոր ըն-
թերցող մը։ «Վ. Հիւկոն մեռաւ։ Ու-
ղեկորոյս մարդկութեան աղէտը կա-
սարեալ եղաւ, վերջին նաւահանգիս-
տին յայտնուեալ ալ մարտիրոս-
նեան, ո՞վ մեր հոգիները պիտի առ-
րնցնէ»։ Յաւաքաբանն է այս։ Լեւ-
ցեք այժմ՝ ազոր արժանաւոր վեր-
ջաբան մը։ «Առ ի՞նչ պէտք էր որ ծը-
նած քրիստոնէայային ժամանակի
մէջ, եթէ Լաւարիէն ու Վ. Հիւկոն
այլ յոյսային...» Մարդ այսպիսի սո-
ղեւ կարգացած ժամանակ կը փոր-
ձուի հարցնել ինքն իրեն թէ՛ արգ-
եօք բանաստեղծութիւն և յիմարու-
թիւն հոմանիշ բառեր՝ են ոմանց
համար...։

Եւ յետոյ երկար նախադասու-
թիւններէ վերջ ուր «այն բոլոր Առ-
տուածաբանութիւնը, այն ձայնն հո-
գեւեռագ... Բանն ու ճշմարտութիւն,
յոյս և սէր... սուրբ սրտմտութիւն
միմեանց կը յաջորդեն բառերու ան-
ներելի գեղմումով մը, կը տեսներք
թէ միծառամբաւ հայ փիլիսոփան
գիտաւորութիւն ունի բազմին մը
կանգնելու, և ինքն որ գոյցէ շատ
յոժարափոյթ չճնարաբեր ճշմարիտ
Աստուծոյ առջեւ, կարծես հաճոյք
մը կ'զգայ երկրպագել «ճակատը

փոշոյն մէջ» իւր ստեղծած աստու-
ծոյն...։

Բայց ահա զարմանալի գովեստ
մ'ալ։ «Եւ զի մարդ արէ էր, Աստու-
ծոյ և հանգեբանեալ կենաց կը հաւ-
տար։ Ահա ընդհանուր կնիքը իւր
մաստատութեան»։ Այս հաշուով
ո՞չ ոք զուրկ է մարդարեւութեան
պատկէն, և անթիւ բազմութիւն այր
և կին մարդարեւից կ'առաջնորդեն
աշխարհի։ ո՞չ ոք պարէն միլիոնաւոր
մահկանացոյք՝ Բէքիէնմիլիէն Մատ-
րիտ և Գանատայէն մինչեւ Նոր-Չէ-
լանտա՝ կը հասնուի Աստուծոյ և հաւ-
ղեմանց կենաց, և կարծեմ քիչ մը
աւելի զօրանոր կերպիւր քան Պրզան-
սոնի բանաստեղծը։ Ն. Յ. Վ. Փ.

Մաթթէսիսի խապէր ալտըղմըգ
կէորէ, միլիթիսի միւթէալիզ անհո-
րուպ, Տիվանը մուհապէսի ազալ քրիս-
տոնեային իրիթպի ուլա սընթը Եվլէի
րիսալունտան Պօղոս պէյգատէ անասթիւր
Սոսիկ պէյ Էֆ. հաղըթիլի, պիւր խալի
միւթութեան պէյու. արշար (օրտուր
մուհիք խաթիլիքտէն գորթիւրմանա-
բաւ, քիլիկէ մէջ յիշաթիլ րուսաթիլի
պիլիկի, տիւն կիծէ թէսիլի րուս իլլէմի
տիւր.

ՎԱՆՏՄ. ԳԱԹՕԼԻԲԻՐ

Վան վրեպեթիւնտէ սաքին էր-
մէնիլէրին՝ պիւր զէմանտան պէրու
Գաթօլիք Գիլիսէսինէ տէխալէթ իթ-
մէքտէ օլտըգլարը մալիւմ տիւր, վէ
պունլարըն միդտարը տա կիւնտէն
կիւնէ արթմադտա օլտըղը՝ արնան
խապէրէրտէն անլարմադտա տըր։

Պիւր գալ տէֆալար զազէթամըզ-
տա իշպու տէխալէթին սէպէպլէրին-
տէն պահա իթմիլիդ տիւր, վէ պիլիմ
կիպի, բէֆիդէրիլիդ պունլանտ տի-
կէր էրմէնիծէ զազէթալար տալի
թէքար վէ իտասիլի իթմէքտէ տիւր-
լէր քի, սոն վազըթլարտա, Անտու-
լունըն հէման էքտէր թարափլարըն-
տա էրմէնի միլլէթտալարմըզ՝ միլ-
լէթմէ միդտարը քիֆանէտէ մուա-
վէնէթալէն, րուհանի չօպանլարտան,
վէ անլէրին րուհանի թէսիլիսիտէն
մահրոււմ գալմըզ, չօճուգլարը մէք-
թէպիլիլիէ տիւրալ օլմուշ, վէ էօ-
թէտէ պէրիտէ սէֆիլ վէ սէրսէրի
կէզմէքտէ վէ հէր կէճա ինթիմա-
լաթը մուղիլըք գարչըրնտա պու-
լունմուշ օլտուրու հալտէ, կէրէք էր-
մէնի Բաթիլիլիսիտէն, կէրէք զա-
զէթալարըն, վէ կէրէք քէնալիլ-
րի հէր կէճա իսթիւրահաթ վէ հու-
զուրա նալ օլմուգտա օլմալարըլա,
պու պիլարէլէրին հալիսի եազընէն
թազտիւր իտմէնէն շէհրիլիլ էրմէ-
նի միլլէթտալարմըզըն՝ Վան վէ
տիկէր մահլէլէր էհալիսիլիսի Գաթօ-

լիլիկէ եալսու Բոթէսթանլըզ տէ-
խալէթիլիսիտէն տօլալը միւթէէն-
սիւր օլալար պիլէ, օ պիլարէլէրի գը-
նամալարը, եանի, կէճա միլի քի-
լիսէլէրիլէ օլան պաղլարըն կէզ-
շէքիլիլիտէն, մանէվի իգթիտարա-
ընըն զաաֆէթիլիտէն, քիլիսէնէտուլ-
զուլարըն աղըղընտան տօլալը պու-
հարէքէթտէ պունլունտ օլարը կիպի,
անլէրի իթապ վէ մուսիլիլէ իլլէ-
մէլէրի նէ՝ գատար հադգալը իսէ-
չիւնքի շուրասը ազալըք տիւլիլիլ-
մէլի քի, իշպու իթապ վէ մուսիլի-
լէքի իտէնլէրտէն անասպ հաճիլը-
սը պիւր կիւն անլըզա տանանալի-
լէր, հաճիլը րուհանիծէ զաղիթէ-
լէրինէ ֆէվգէլալտէ սատըգ օլտըղը
թազտիւրտէ, անլէրի իշֆալտէն քէն-
տիլ վէ ֆալիլալըն մէն իլլէնէպիլ-
լէր, էլհալը հաճիլը էվլալտ քէտէ-
րի՝ օլմունտ սօղազլարտա սէրսէրի
կէզմէսիլիլ վէ հէր տիւրիլիլ թէհիլէ-
նէ հէտէվ օլմալարա գաթլանարազ,
էթիլտէ, ալըգ պունլունտ վէ էվլա-
լընը գապուլէ հալըր օլան տիկէր
պիւր մէքթէպէ կէճալէրմէքտէն կէ-
րի տուրապիլիլ, - էվլէթ, պու ճի-
հէլէլիլ ինսաֆանէ թահլը նազա-
լը միւթալէտա ալարազ, օ պիլա-
լէլէրի՝ շու հարէքէթիլիլ միւնասի-
պէթիլլէն Եօլուլ կէճալէրմէք, վէ
պունլարա գարչը հիտտէթ իգհար
իլլէմէք, նէ՝ գատար հադգալը իսէ,
անլէրին Գաթօլիք Գիլիսէսինէ տէ-
խալէթիլի տալը օլան միւրաճաաթ-
լարընը գապուլէ իտէն վէ քէնտիլի-
լէն էլտէն կէլէն մուսիլիլիլ նադ-
տիլէն իլլէ րուհանի թէսիլիլիլ
կէճալէրէն, չօճուգլարըն մէքթէպ-
լէրինէ գապուլէ իտիպ, թալիմ ու
թէրպիլիլէրի իրաթիլիլ տէրիլի-
տէ իլլէնէն, վէ գարընլարընը տօ-
նուրան, էլհալը ինսանիլիլ իճա-
պընճա միւթիլիլ օլան եարտըմը տի-
րիլ իթմէնէն՝ իսթէր Գոմիլիլիլան,
իսթէր Յիսուսիլիլ, իսթէր Միլիթար-
եան, հալըլը հէր հանլը թարիգաթ
վէ եա սընթա մէնսուպ Գաթօլիք-
լէր օլտուրա օլուն, մէզհէպ վէ ին-
սանիլիլ նամընա մէզքիւր հիւսի
մուամէլիլիլ իշֆա իթմէլիլիլտէն նա-
չի մուսիլիլիլ իթմէք ասալ վէ գա-
թան ճալիլ տէլիլ տիւր։

Պունլար էլիլիլ եա՝ ճէպըն,
եանի չիտտէթ իսթիլիլիլիլ գալըլը
չարազ վէ կէճալէն Եօլարտա
գօրգուլար կէճալէրէք, վէ ֆիլի-
լէն տէ պիւր թազըմ սուլի հարա-
քեաթտա պունլունարազ, շունու պու-
նու Գաթօլիք Գիլիսէսինէ տալէթ
իթմիլ օլալար, եալսու Գաթօլիք
օլտուգտան սօնրա թէքար էսիլ քի-

(*) Մեր այս բովանդակ քննադատա-
կանին մէջ գիտաւորութիւն չունիմք
ընտա վրաւորելի Հաւաքածոյին յարգ. յօ-
րինին որ, ազնիւ եւ բարեօրոյս երկտա-
սարգահազուգիւտ վերահանութեամբ ճանչ-
ցու իւր օխալն ու խոստացու յաղաւել
դին եւ զոյնպիսի հատուածներ յաջորդ տը-
պագրութեանց մէջ։

խստիսն ըրեաւ իտէն օլտուղունտա, երեսն թէհտիտ, ճէպը վէ շիտտեթ իլէ ալըգօյմանա թէշէպպիւս իթսէ-լէր իտի, էլպէթթէ վէ հագգըլա հարաքեաթը վագըալարը չիւրքին, ապէս, հագգըլա առտ օլտուղունտ, հաթթա ալէմ մուվաճճէհէսինտէ եարարգըլարը նէվիմա ինսանիեթ-սիդիք սաեւըմալը իտի. ֆագաթ պէօյլէ պիւր հալ վա՞ր մը տըր. հա՞նկը Գոմինիկեան, հա՞նկը Յիսուս-եան, էլհասըլ հա՞նկը Լաթին եա էր-մէնի-գաթթիք ըսհիպի պէօյլէ պիւր սոսի հարէքէթտէ պուլունուեօր իսէ, անը կէսաթէրմէլի. օ հալտէ պիւր տէ քէնտիլէրիլէ պիւրիքտէ պու կիպի-լէրի հէր վագըթ մուսախէզէ իլլէրիք-Հալպու քի գաղիեթ՝ պուլուն պիւթթիւն պիւթթիւն մուղաթիլի օլմա-սըլա, միւսաթիլէյիւմ ֆէտաքեար զաթթարը թահգիլը տէլիլ, նէվիմա անլէրէ միւթէշէքիւր վէ միւ-նէթտար գալմաք պիլէ պիւր պօրճ առտ իտիլմէլի տիւր. Ամմա անլէրէ միւթէշէքիւր վէ միւնէթտար գա-լընմաք իսթէնիլմէլ իսիլ, օ հալ-տէ տէ քէնտի սէրպէսթ ըլլէրի վէ հիւսնի ըրգալարըլա Գաթթիք Գի-լիսէսինէ տէխալէթ իթմէք իսթէ-եէնլէրին միւրաճաթթարընը, - վա-զիֆէլէրի վէ մէմալիքի տէվլէթի Ա-լիեհտէ գանուէնէ էօթէտէն պէրու-ճարի վէ մէրի պուլունան հիւրիլէ-թի մէզհէպիէ ահքեամիւնա, - գա-պուլ իլլէեէնլէրի թահգիլը վէ ու-մուս Գաթթիքիլէքէ իսմէլի մու-գառտէս օլան զէվաթա գարըլ հա-գարէթ իթմէքիլէք մուվաթըքը հագ-գանիեթ վէ ինսանիեթ տէլիլ տիւր:

Ա.ԶԳԱՅԻՆ

Տիւն, Տեառնընդառաջ եօրթու-սու վէ Ս. Յովհան Ոսկեբերան քի-լիսէսինին 38ինճի սէնէլի տէվրիէի թագաթիսինի օլտըղունտան, մէքըիւր քիլիսէտէ Կ-Բաթթիք վէքիլի հիւրմ-Արիւրարեան Աւետիս Արք. ճէնապ-լէրի թարաֆընտան մութանթան սու-րէթտէ Գուտտասը շէրիֆ թագաթիս, վէ պատէհու մէքըիւր քիլիսէնին խալիսահալարընտան օլուպ, վէֆաթ իլլէմիլ օլանլարըն իսթիւրահաթը ըու-հու իլին ըսհմէթ տուասը իլլիս ի-տիլմիլ տիւր:

Ձիյնէթի մէքըիւրէտէ ըրեթպ. Կ-Բաթթիք էֆ. հագգըթթիլէրիլէ պաղը միւթէհաղաւը ըհնապիլն, վէ պաղը միւթէպէրան իլէ բէք չօգ էհալի հա-զըր պուլունուղար տըր:

Պայրամ միւնասիպէթիլլէ, ըրեթպ. Կ-Բաթթիք էֆ. հագգըթթի-լէր Բաթթիքիսանէմիլ գաբու քէհ-եասը Ալճեան հիւրմ. Մկրտիչ վրգ-պէրապէրինտէ օլտուղուն հալտէ, բա-զար կիւնիւ մապէյնի Հիւսանուհա աղիսէթլէ, արըլ ըսսիմէի թէպրիք վէ ուպուսիեթ իլլէմիլլէր, վէ պիւր վասըթա սէլամ վէ իլթիֆաթը Շէհ-րիեարիեէ նալի օլտուղար տըր:

Պատէհու Բաթթիք էֆ. հագգըթթ-լէրի սատարադամ վէ սալի վիւքէ-լաի ֆէլամ վէ մապէյնի Հիւսանուհա էրքեանը մէմուրիլինի զիեարէթլէ, Պայրամ թէպրիքիլի իլլիս իլլէմիլ-լէր, վէ պաղըլարըն գարթլարընը պարգըլար տըր:

*, Իլլիս վէ ճիլարը էրմէնի-գաթթիք Բաթթիք վէքիլի հիւրմ. Ապուլալահան Հ. Սեւրալէ վրգ-մէմուրիեթիլինտէն իսթիֆա իլլէմիլ իսէ տէ, մահէլլի ճէմաաթթընը միւսաթիլլէյիլն սայու զալլէթիլնտէն վէ ուսուրը մէմուրէսինճէ իպրազ իլլէ-տիլի վագիֆէշինասալըգտան ֆէվգէ-լատէ մէմուհու օլտուղունտան, իսթի-ֆասընը ըհտաթիլլէ, երեսն մէմուրի-եթիլնտէ պաղա վէ տէվաթընը հա-վի օլարաք Բաթթիքիսանէմիլքէ պիւր արընհալ կէօնտէրմիլ օլտուղուն մէվ-սուգէն խապէր ալլըմըլ տըր:

*, Էրմէնի Բաթթիքի Ամն. Օրմանեան Սրբազան հագգըթթիլի Պայրամ միւնասի-պէթիլլէ մապէյնի Հիւսանուհա աղիլմէթ-լէ, ըհսի թէպրիք վէ ուպուսիեթիլ արը իթմիլ, վէ պիւր վասըթա նալի իլթիֆաթը Շէհրիեարի օլտուղ տըր:

*, Բարիս Օսմ. սէֆիլի Միւնիւր պէյ-էվլէլէքի կիւն էրմէնի Բաթթիքիսանէմիլնէ կիտէրէք, Բաթթիք հագգըթթիլլէրինէ իեատէի զիեարէթ իլլէմիլ տիւր:

*, Ամն. Օրմանեան Սրբազան Պրան-սա սէֆարէթիսանէմիլնէ աղիլմէթլէ, սէֆիլ Մ. Գոնաթան ճէնապէրինի զիեարէթ իթ-միլ տիւր. Ասէֆիլի միւսաթիլլէյիլն պու հաֆ-թա գարթընտա իեատէի զիեարէթիլնէ պէք-լէնիեօր:

*, Տիւն ըսթթիք Օրմանեան Մաղաքիս Սրբազանը իսմի կիւնիւ օլտուղունտան, միւսաթիլլէյիլ Բաթթիքիսանէ մէմուրալըլ-լա միւթէպէրանը միւթէթիլն թէպրիքլէրինի գապուլ իթմիլ տիւր:

Ա.Ղ.ՔԱՍԱՍԷՐ ՕՐԻՈՐԴԱՅ ՄԷՔԹԷՊԻ ՊԱԼՕՍՈՒ

Բարեկեանդանտա վէրիլմէսի մու-գարէր օլան մէքըիւր պալունու թէր-թիպաթ վէ թէշէքիլաթը միւնասի-պէթիլլէ ճուստա իրթէսի կիւնքի նիւսիէմիլտէ եագտըլըմըլ ֆըգըրաի մախսուսէեէ տաիւր ալտըղըմըլ պիւր մէքթուպու զիլրտէ տէրճ իլլէրիք:

Միւսիլլիֆ էֆէնտի,

«Աղքատասէր Օրիորդաց վար-ժարան» մէնֆաաթընա օլարաք վէ-րիլճէք պալունու մուվաթֆագըլ-եթթիլն թէհմիլն իթմէկի տէրիւհտէ իլլէմիլ օլան իւլ զաթ միեանընտա պէնտէնիլին տալիս պուլունտըղընը՝ Յուսիվար 30 թարիլիլ նիւսիէնիլտէ պէեան իթմիլ իտիլիք. Իլլու պա-լունու թէթթիլպաթ վէ թէշէքիլաթըն-տա, մուսալէնէթի աճիգանէմ, իսմ-լէրինի զեքը, իթմէտիլլինիլ պաղը զէվաթը միւսաթիլլէրէմիլն մուսալէ-նէթթիլլէն նիւսալէթէն բէք տուս մէր-թէպէ օլտուղունտան, օ զաթթարըն պու պապտէքի համիլիեթ վէ նէզա-քէթթիլլէրի գալէ ալմամաք եալիստ ունուլթմաք, զանն իաէրսէմ մուվա-ֆըքը հագգընիեթ տէլիլ տիւր. Իմ-տի, պէնտէնիլճէ, հագգըմըլտա թէն-սիպ կէօրաթիլիլնիլ մէտհ ու սէնա-նըն պիւեիւք գըսմը օ զաթթարա սիտ օլուպ, թագաթիլաթը վագըրա ան-լէր, պիլզտէն չօգ զիեատէ հագգըլ տըրլար:

Պու վէսիլէ իլլէ, միւսիլլիֆ էֆէն-տի, իլլիլ իրամաթը իսալիսանէմի թագ-տիմ իտէրիմ:

2 Փետրվար 1899

Ձ. ԲԷՔՄԷՋԵԱՆ

ՄէճՄՈՒԱ. — Պիւքէ, պիւր մէքթէպիլն իսայրընա իտիլէն էն ճիւղի իրգիլէր տա-

լիլ. գաթիլլինսան նէզաթիսէ բէք պիւ-եիւք վէ շալեանը թագաթիլ ու թէշէքիւր օլմալլէ պէրապէր. Չարիէ էֆ. իլլն մէք-թուպընտան անլալըլալը վէճիլէ, պու իլ-տէ ալիլէր պաղը զէվաթը միւսաթիլլէրինի տալիս մուսալլէր վէ հիւսիլլէրինի իսլարազ իլլէմիլլէրի հէր ճիւլէթլէ մուսիլի մէմ-նուսիեթ վէ թէշէքիւր օլտուղունտա պէ-եան, վէ թէշէպպիւսիւր վագըն մուվաթ-ֆագընէթիլ պու սուրէթլէ տաճա զիեատէ թահթը թէշէմիլտէ պուլունտուղունտա թէս-լիմաթ թէրէտտիւս իթմէլիլ:

ՍՕՅԻԱՍԱ ԼԷՎԻՆ ՎԷ ՇԻՐԻԲԵՖԵԱՍԸ ՊԱՆ. ԳԱՍԸ

Իւսիլլիս սահիֆէտէ միւնասիլիս իսան հագգընտա օգուեանլարըմըլն նագարը տիգըթթընը տալթ իտէրիլ, Լէվին պան-գաթը ֆէվգէլատէ հալիլ իթիպար օլուպ, միւսաթիլլէրինի սիբարըլարընը թէմամիլ-լէ իճրա իթմէկի թէշէմիլն իլլէր. Իքրամիլէ գագանան պիլլէթլէր տէրալ թէշէտիէ օ-լունուր:

ԹԷՎԱԾԻՀԱԹ

Ճէզաթիլ պահը Մէֆիտ Վիլաեթի իս-թիլաթ միւստաթիլ ուսումիլի Տիւրան էֆ. եէ ուլէս սանիլի, մապէյնի Հիւսանուհա միւ-թէրճիլիլինէ թալիլն օլունտա Պալիէ էֆ. եէ սանիլէ միւթէմալիլ, Չօր սանճաղը թահրիլաթ միւստիլ Արիֆ էֆ. եէ սանիլէ սանիլի իրեթպէլլիլ թէվլէլի. Բուսուսաթ էմինի նալիլ վէ Տաթիլիէ նէզաթիլ միւսաթիլլարը Ահմէտ Րէֆիլ բաշալար իլլէ մապէյնի Հիւսանուհա Չնճի քեաթիլլիլ գու-րէնաի հագգըթթի Շէհրիեարիտէն Իլլէթ, վէ Բուսուսաթ էմանէթի մուսալլիլ Մէ-հէմէտ Ալի պէյ էֆ. վէր հագգըթթիլ մուսաթա Մէճիտի, մապէյնի Հիւսանուհա քեաթիլլէրինտէն Պալիլ, ուսումը շէնլէլի-տէրի գալէմի միւստիլ մուսալլիլ թէվլէլիլ, մապէյնի Հիւսանուհա քեաթիլլէրինտէն Գիսալիլ պէյ էֆ. վէր Ահմէտ Օսմ. Պէյլիք-ճի Տիլլանը Հիւսանուհա մուսալլիլն էվլէ-լի Ահմէտ Իսմէթիլ, Մուսաթիլլիլ ուսում-միլիէ մալիէ մուսաթիլլէլիլ. Չիւս պիլլէ 1ինճի Մէճ., մապէյնի Հիւսանուհա քեա-թիլլէրինտէն Գիսալիլ վէ էքըմ պիլլէր իլլէ իթալիս տէվլէթի պահիլի միւսալ-լարընտան գոսանտան Մ. Պիւսիլլէրինէ Չնճի Օսմ., մապէյնի Հիւսանուհա քեաթիլլ-լէրինտէն Մէճիմիլ Չէվաթ պիլլէ Չնճի Մէճ., վէ Րէշիտ վէ Րէֆիլ պիլլէրին Չնճի Օսմ., վէ Պէթիլ, Շէֆիլ, Ապտ իւր Բահ-ման, Չէքի, Նահա Սէզալի, Իսմալի Հագ-գը, Րիֆաթ Վիւսուսաթ պիլլէրին Չնճի Մէ-հիտի, Չէմիլիլիլ Բուսուսաթ աղասընտան Հասան Սալիլ պիլլէ Ահմէտ Օսմ., Տգը, Թիւսանտաթիլլիլ էֆ. եէ Ահմէտ Մէճ., Թի-ճարէթ վէ Նաթիլիլ նէզաթիլիլ հուգըգ միւսալլիլլէրինտէն Բաալիլ օ պիլլէ Չնճի Մէճ., Պէյրու իթալիս մէն. գոսալլիլ Մ. տի Բիւսաթիլլիլն Չնճի Մէճ., Պէյ-րուստա միւթէմէքըլի Գաթթիք ճէմա-թը միւթէպէրանընտան Մէլիլ Չէքէ էֆ. եէ Յիւսիլ Մէճ. նիլանլարը, վէ Գոսալիլ վալիլիլ Հագգը Մէճիմիլ բաշահա ալ-թուն վէ կիւմիւլ իթիլիսալ, ֆարիլի եա-վէրանը Շէհրիեարիտէն Բաալիլ Մախսու-սէ մէճիլիլ ըլիս վէքիլի միւրիլիլ Մէ-հէմէտ Բաշիլ բաշահա ալթուն իթիլի-եալ վէ Թօքանիլիլ ալթունէթ թըք վէ թիւ-ֆէնքիսանէ միւստիլ միւրիլիլ Ահմէտ բա-շահա ալթուն Լիեաթաթ միւսալլիլ իւ-սան պուլունուղար տըր:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Պիւր զէմանտան պէրու խաթաթ պուլը-նան Չաթը հագգըթթի Բաալիլինին խալա-լարը Ատիլ սուլթան, բազար կիւնիւ վէ-ֆաթ իթմէլէ, ճէնաթէ ալալը բաղ. իթթ. կիւնիւ, լաեք օլտուղուն իլլիլ իրամաթը մախսուսէ իլլէ իճրա իտիլլիլ տիւր:

Ճէնաթէ ալալընտա ալթիլ, Լէվաթ վէ պահիլի նագըլարը, շուրաի տէվլէթ թէի-սի, տաթիլիլ նագըլը, շէհիլ էմինի, մա-հէթի սէնիլ էրքեանը հարպիլէ միւսիլի, սէր գարիլն վէ սէր եալլէրի Շէհրիեարի, տամաթը Շէհրիեարի Ահմէտ, Սալիլ, Նու-րէտիլ, վէ Քէմալէտտիլ բաշալար վէ տահա բէք չօգ զէվաթը քիլաթ հագգը պուլունուղար տըր:

Ճէնաթէ Էնուպէ կէթիլլիլիլ, մա-հէլիլ ճալիլինտէ իճրաի ալթունն սոնա, զէվլէ միւսիլլէրէմիլ միւթէվէֆա Մէհմէտ Սիլ բաշանը թիւրպէսինտէ, էվլէլիլէ քէ-տի թալաթընտան հագգը իտիլիլ օլան մագպէրէտէ տէֆն իտիլիլ տիւր:

Միւսալիլլէյիլ, իթիլիլ Սուլթան Մա-մուտ խանը քէրիլլէրիլ օլուպ. 1241 սէ-նէլի հիւսիլլէլինտէ սոլալալ, վէ Սուլթան Մէհմէտ խանը զէմանը սալթանաթընտա վէ 1260 թարիլինտէ Գարթիլլէր տէրա Մէհմէտ Ալի բաշա իլլէ էվլէլիլ տիւր:

Միւթէվէֆիլլէլիլ ալթունտա, խալիլիս, ֆու-գարէթթիլ վէ իսմէթ ու իթթիլ վէ սալի կիւնիլ խաալլէր իլլէ մուլթաթաթէ պիլ սուլթան օլուպ, վուգուլ վէֆաթը Չաթը հագգըթթի Բաալիլինին ֆէվգէլատէ մուս-պիլ թէշէպիլ վէ թէշէպիլ օլուն, վէ Պայրամ միւնասիլլէրինտէ սէրալը Հիւսա-հուստա աաաթիլիլ Շահանէ թարաֆընտան չալընասըլ ալթունտէն օլան մուսաթիլլէրինտէ, իլլէմաթը էմը, վէ պու իլլէմէթլէ մէմուր օլան աաաթիլիլ Շահանէլինտէ մուսաթա էֆ. բաալիլն ալթիլիլն սէնիլլէր ինսան պուլ-րուլմուլ տըր:

— Բամազան Պայրամ միւնասիլլէրի-լէ բազար կիւնիւ սէլամըլ ըսմիլ պիլլէ մէրաթիլ միւթաթէ իլլէ Համիլիլ ճալիլ-սինտէ իճրա պուլունուղար տըր. ճալիլ մէքըլաթիլ չըղըլարընտան սոնա Չաթը հագգըթթի Բաալիլինին, ալ ալը վալիս իլլէ Տօլմա-պալլէ սէրալըն թէլիլիլ պուսուր-մուսալար, վէ օրտաթ Սաալաթաթ վէ Շէլի իլլ Ռալաթ, վիւքէլա, վիւքէլա, միւսիլլէրինտէ, իլլէմա վէ սալիլ պիլլէլինտէ, հագգըթթի էթէք Լօսմէք սուրէթիլլէրինտէ թէպ-րիք վէ ուպուսիլլէրինտէ իլլէլիլ իլլէլիլ, վէ պատէհու, պիւր ալ իսթիլլիլնտէն սոն-լա, սաաթ 6 պլ. բաալիլլէրինտէ ըրալը սէլալը Հիւսանուհա ալթունտէ Շահանէ վուգու պուլունուղար տըր. Հիլիլ ալթունտէ, Չաթը հագգըթթի Բաալիլինին բազար օլ-տըլարը արապատա, միւսիլլ Ղազի Օսման բաշա հագգըթթիլլէրինտէ, վէ ալթունտէ տալիլ բաշալ միւսալիլլէրինտէ սէրալը Ալի Րի-զա բաշա հագգըթթիլլէրինտէ մուսաթիլլէլիլ Հիւ-սանուհա օլտուղար տըր:

Պայրամ ալալընը թէմալա իթմէք իւգ-րէ, Ալմանիլ, Պրանտա, Իքրանիլ վէ Նու-նան սէֆիլլէրինտէ մաալալարըլա, ինիլլիլլէրա սէֆիլլինտէ զէվլէլիլ, Պէթիլլէ մաալալաթիլլէրինտէ, քեաթիլլէրինտէ պալ թէրճէմալարըլա վէ տիլիլ պաղը միւթ-պէրանը էմանիլ տալիլիլ մախսուսէտէ հա-զըր պուլունուղար տըր, պիւր վասըթա նալիլ ի-թիլլաթը Շէհրիեարի օլտուղար տըր:

Սէֆարէթ պալ թէրճէմալարըլա մի-լէլիլ միւսալիլլէրինտէ բուսաթիլլէրինտէ, բազար կիւնիւ մապէյնի Հիւսանուհա կի-տէրէք, ըսմիլ թէպրիլ իլլէլիլ իթթիլլէրինտէ

Պայրամ միւնասիլլէրինտէ իլլէլիլ Մէ-սըր, Մէքէլ էմինի, Պուլլալիլլէրինտէ բէք-սի, Մըսըր գոմիսիլ ֆէվգէլատէլիլ Ղազի Մուսալար բաշա, աաթիլլէրինտէ մաալալար, վէ վիլաթաթ բուսանիլ իլլէլիլ մապէյնի Հիւսանուհա թէպրիլ միւսալիլլէրինտէ էկրաթիլլէրինտէ տիւր:

Էլլըրա հիւսաթիլլէրինտէ տալիլ պիւր միւ-թաթ Չաթը հագգըթթի Բաալիլինին, Պալ-րամ միւնասիլլէրինտէ չալ թէլլէրաթ թէպ-րիք իթմիլլէրինտէ տիւր:

— Բազար կիւնիւ, սէլամըլ ալալընտա հագգը պուլունուղար տաաթիլիլ Շահանէլի Մալպալըն ալթունտէն թաաթ վէ շէրպիլլէրինտէ տիւր:

